

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

_____ Костюк В.В.
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2019

НОВІТНІ МЕДІА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовки бакалавр
(назва освітнього ступеня)
спеціальності 061 «Журналістика»
(шифр, назва спеціальності)

освітньо-професійні програми: «Журналістика»

Укладач Сірінюк-Долгарьова К.Г., к. н. соц. ком., доцент кафедри журналістики
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “___” _____ 2019 р.
Завідувач кафедри _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету _____

Протокол № _____ від “___” _____ 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0303 Журналістика та інформація (шифр і назва)	За вибором	
Розділів – 2	Спеціальність 061 Журналістика (шифр і назва)	Цикл дисциплін професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки:	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-професійна програма <u>журналістика</u> (шифр і назва)	Лекції	
		12	
	Практичні		
	26 год.		
	Самостійна робота		
52 год.			
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Новітні медіа»: сформувати уявлення про новітні інформаційно-комунікаційні технології, їх місце в професійній діяльності журналіста і фахівця з медіа-комунікацій, дати цілісне уявлення про новітні канали комунікації, навчити студентів засадничих навичок, необхідних для роботи у новітніх конвергентних медіа..

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити студентів із формами, принципами і законами комунікації у сучасному інформаційному суспільстві.

2. Познайти з новітніми комунікаційними видами і каналами.

3. Навчити студентів створювати повідомлення для новітніх медіа, застосовуючи інтернет-технології, ресурси веб 2.0.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- специфіку новітніх каналів комунікації у порівнянні з традиційними мас-медіа;

- особливості комунікації у мережі;

- основні поняття та терміни: “новітні медіа”, “онлайн медіа” “комунікаційна технологія”, “інтерактивність”, “мультимедійність”, “гіпертекст”, “банер”, “конвергентність”, “веб 2.0”;

- переваги на недоліки, особливості кожного типу новітніх комунікацій.

Вміти:

- всебічно використовувати набуті знання в умовах розгалуженої і постійно змінюваної медійної системи світу;

- розуміти особливості роботи у кожному із новітніх комунікаційних напрямків;

- створювати власні мас-медійні повідомлення із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Курс орієнтований на студентів денного відділення освітнього рівня бакалавр для вивчення у 6 семестрі, завершується заліком.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**:

1. Здатність виконувати складні спеціалізовані завдання у галузі соціальних комунікацій, зокрема в сфері в журналістської діяльності, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук.

2. Здатність проводити дослідження з метою ефективного просування медійного продукту;

3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

4. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій до своєї професійної діяльності;

5. Здатність організовувати і проводити професійну діяльність у сфері соціальних комунікацій.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс пов'язаний з іншими дисциплінами теоретичної та практичної підготовки, такими як: «Інтернет-журналістика», «Спеціалізація. Інтернет-журналістика. Веб-сайт як інтернет-ЗМІ», «Спеціалізація. Інтернет-журналістика. Мультимедійність в інтернет-журналістиці».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Інтернет і новітні інформаційно-комунікаційні технології

Тема 1. Інтернет як комунікаційна платформа і окремий вид медіа

Історичні підвалини виникнення і бурхливого розвитку мережі інтернет. Американські та британські коріння глобальної мережі.

Два підходи до тлумачення природи інтернету. Інтернет як медіа середовище та окремий вид мас-медіа. Різновиди кібер-медіа: веб-ТБ, веб-радіо, он-лайн-видання, власне інтернет-портали та ін.

Ознаки інтернет-комунікацій: гіпертекстуальність (нелінійність подачі текстової інформації, множинність контентного наповнення сайтів, особливості використання гіпертекстуальних посилань); мультимедійність (застосування мультимедійного контенту на сайтах інформаційних, суспільно-політичних, розважальних, рекламних видань; аудіо-, відео-, фотоматеріали, статична і динамічна графіка і анімація, інфографіка як виражальні засоби веб-медіа); інтерактивність (активна участь аудиторії у створенні медіа-контенту; особливості роботи з коментарями, форумами, чатами, інтерактивними описування, пулами тощо); персоніфікація (можливості індивідуалізації отримання інформації в інтернеті).

Тема 2. Конвергентність як домінуюча ознака нових медіа

Цифрова конвергентність (диджиталізація). Взаємопроникнення різних технічних засобів на основі цифрової платформи.

Мультимедійність як основа диджиталізації. Проблема «інформаційних дір» (informational gaps) та цифрової нерівності.

Контентна конвергентність (гібридизація і трансформація жанрів: новини, інфотеймент). Редакції конвергентних медіа, робота по створенню конвергентного аудіо та відео контенту.

Форми подачі конвергентної інформації: аудіо (аудіопідкасти); відео (відеопідкасти, он-лайн трансляції); текст (гіпертекстовість, RSS фіди тощо); статичні зображення (банери, фотоілюстрації); динамічні зображення (pop-up, stroll банери); анімація (флеш, графіка); інфографіка (таблиці, карти, графіки, діаграми тощо).

Розділ 2. Специфіка новітніх медіа, особливості функціонування

Тема 3. Мереживість сучасних комунікацій. Веб 2.0

Поняття мережевого суспільства. Мереживість як основна ознака сучасних комунікацій.

Поняття веб 2.0 та його складові. Веб 2.0 як середовище генерації колективного контенту. User generated content (UGC) – основна риса веб 2.0.

Різновиди контенту в мережах – коментарі, «лайки» (можливість оцінювання матеріалів), форуми, чати, матеріали громадянських журналістів, блоги та ін.

Соціальні мережі, їх феномен. Різновиди соціальних мереж. Facebook, Twitter, LinkedIn, Вконтакте, Однокласники та ін.

Тема 4. Громадянська журналістика

Підходи до трактування поняття “громадянська журналістика”. Розмаїття термінів на позначення даного явища (громадянська журналістика, журналістика участі, партиципарна журналістика, інтерактивна журналістика, журналістика співпраці, суспільна журналістика).

Види співпраці громадянських і професійних журналістів: коментування інформаційного продукту користувачами; залучення до написання новини активних громадян; роль блогосфери у процесі створення новин (відведення рубрики новинних сайтів для блогів громадянських журналістів); ведення самостійного сайту громадянської журналістики, ведення сайту громадянської журналістики без редакторів; інтеграція громадянської та професійної журналістики; вікі-журналістика.

Тема 5. Загрози і ризики, що несуть з собою нові комунікації.

Психологічні і етичні проблеми, пов'язані з новими формами комунікації. Поняття інформаційного перенасичення. Дефіцит уваги в умовах інформаційного перенасичення.

Відсутність навиків традиційного читання через засилля кліповості та зображальності в медіа. Інформаційний парадокс – дефіцит знань в суспільстві знань. Загрози низькоякісного веб-контенту. Односторонність позиції автора. Ворожа мова, образливі висловлювання, троллінг. Спам і флуд – марнослів'я,

повідомлення в інтернет-форумах і чатах. Розголошення персональних даних і втручання в особисте життя. Плагіат. Неправдиве авторство. Спланована брехня та неправдиві сенсації.

Варіанти знешкодження негативного контенту та заохочення аудиторії до наповнення сайтів якісною інформацією.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин								
	денна форма				заочна форма				
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			сам. роб.
		л	пр.	сам. роб.		л	сем./пр./ лаб.	сам. роб.	
									І.З.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Розділ 1. Інтернет і новітні інформаційно-комунікаційні технології									
Тема 1. Інтернет як комунікаційна платформа і окремий вид медіа	18	2	6	10					
Тема 2. Конвергентність як домінуюча ознака нових медіа	16	2	4	10					
Разом за розділом 1	34	4	10	20					
Розділ 2. Специфіка новітніх медіа, особливості функціонування									
Тема 3. Мереживість сучасних комунікацій. Веб 2.0	16	2	4	10					
Тема 4. Громадянська журналістика	16	2	4	10					
Тема 5. Загрози і ризики, що несуть з собою нові комунікації.	24	4	8	12					
Разом за розділом 2	56	8	16	32					
Усього годин	90	12	26	52					

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інтернет як комунікаційна платформа і окремий вид медіа.	2
2	Конвергентність як домінуюча ознака нових медіа	2
3	Мереживість сучасних комунікацій. Веб 2.0.	2
4	Громадянська журналістика	2
5	Загрози і ризики, що несуть з собою нові комунікації.	4
Разом		12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інтернет як комунікаційна платформа і окремий вид медіа.	2
2	Створення сайту-візитівки за допомогою мови HTML.	4
3	Конвергентність як домінуюча ознака нових медіа	4
4	Мереживість сучасних комунікацій. Веб 2.0.	4
5	Громадянська журналістика	4
6	Психологічні та етичні загрози новітніх медіа	4
7	Низькоякісний контент і його знешкодження	2
Разом		26

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інтернет як комунікаційна платформа і окремий вид медіа.	10
2	Конвергентність як домінуюча ознака нових медіа	10
3	Мереживість сучасних комунікацій. Веб 2.0.	10
4	Громадянська журналістика	10
5	Загрози і ризики, що несуть з собою нові комунікації.	12
Разом		52

8. Індивідуальне завдання

Створити власний сайт-візитівку / сайт-портфоліо, що міститиме:

1) мінімум 2-3 сторінки (9 балів):

- сторінка з біографією/резюме / CV – 3 бали;
- сторінка новин/блогів на обрану студентом тематику – 3 бали;
- сторінка портфоліо (власні тексти (передруковані, відскановані, скріншоти сторінок), скріншоти сайтів, фото, відео, аудіо та ін.) – 3 бали;

2) оброблені у програмі Adobe Photoshop (8 балів):

- власні фото для портфоліо та біографічної сторінки - 4 бали;
- динамічні зображення (банер, анімацію тощо) – 4 бали;

3) посилання на зовнішні або внутрішні сторінки в інтернеті – 3 бали.

9. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Перевірка засвоєння теоретичного матеріалу шляхом усного опитування і виконання аудиторних завдань. Термін виконання – у межах підготовки до практичних занять	15	2	30
2	Презентація і обговорення самостійних завдань	5	2	10
4	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 1 (проводиться по завершенні Темі 3 на вибір викладача в	1	10	10

	електронному або письмовому вигляді)			
5	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 2 (проводиться по завершенні Теми 5 на вибір викладача в електронному або письмовому вигляді)	1	10	10
6. Підсумковий контроль - залік	Індивідуальне практичне завдання (див. розподіл балів у п.п. 8 програми)	1	20	20
	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалів курсу (проводиться на вибір викладача в електронному або письмовому вигляді): два питання (теоретичне і практичне по 10 балів кожне)		20	20
Усього		27		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		кзамен	алік
A	90 – 100 (відмінно)	(відмінно)	араховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна

1. Захарченко А. П. Інтернет-медіа: інтерактивний навчальний посібник для курсу «Підтримка сайту». Тернопіль : Крок, 2014. 198 с.
2. Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посіб. / Н. Габор та ін. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 136.
3. Новітні медіа та комунікаційні технології : комплекс навчальних програм для спеціальностей «Журналістика», «Видавнича справа та редагування», «Реклама та зв'язки з громадськістю» / за заг. ред. В. Е. Шевченко. Київ : Паливода А. В., 2012. 412 с.
4. Підручник з крос-медіа / Іоанна Нарчіса Крецу, Міхаїл Гузун, Любов Василик. Бонн : Schiller Publishing House, 2015. 144 с.
5. Потятиник Б. Інтернет-журналістика : підручник. Львів : ПАІС, 2010. 246 с.

6. СМИ в пространстве Интернета : уч. пособ. Москва : Ф-т журналистики МГУ им. М. В. Ломоносова, 2005. 87 с.

7. Шнайдер В., Рауе П.-Й. Новый посібник з журналістики та онлайн-журналістики / перкл. з нім. В. Климченко; за заг. ред. В. Іванова. Київ : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. 358 с.

8. Chaiko M. Superconnected: The Internet, Digital Media, and Techno-Social Life. SAGE, 2016. 272 p.

9. Genres in the Internet: Issues in the Theory of Genre / Ed. J. Giltrow, D. Stein N.Y. : John Benjamins Publishing Company, 2009. 294 p.

10. Hill S., Lashmar P. Online Journalism: The Essential Guide. SAGE, 2014. 304 p.

Додаткова

1. Баранова Е. А. Особенности влияния процесса конвергенции на газетную периодику Великобритании. *Медиаскоп. Электронный научный журнал факультета журналистики МГУ имени М. В. Ломоносова*. 2010. Вып. 1. URL: <http://mediascope.ru/node/528>.

2. Виговська Н. Журналістські жанри в мультимедійному світі (на прикладі запорізьких ЗМІ). *Світ соціальних комунікацій*. 2013. Т. 10. С.60-62.

3. Виговська Н. А. Мультимедійність та конвергентність як фактори трансформації регіональних медіа : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.04. Запоріжжя, 2015. 20 с.

4. Горошко О. Новый конвергентный жанр 2.0 – твітінг. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2011. Вип. 52. С. 210-22.

5. Карякина К. А. Актуальные формы и модели новых медиа: от понимания аудитории к созданию контента. *Медиаскоп. Электронный научный журнал факультета журналистики МГУ имени М. В. Ломоносова*. 2010. Вып. 1. URL: <http://mediascope.ru/node/524>.

6. К мобильному обществу: утопии и реальность / под ред. Я. Н. Засурского. Москва : Изд-во Моск. ун-та, 2009. 304 с.

7. Котов В. Троллинг, как жанр Интернет коммуникации. *Megaling-2012. Прикладна лінгвістика і лінгвістичні технології*. URL: http://megaling.ulif.org.ua/attachments/article/169/Kotov_tezy.pdf.

8. Кросмедіа: контент, технології, перспективи : колективна моногр. / за заг. ред. В. Е. Шевченко. Київ : Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2017. 234с.

9. Кульчицкая Д. Конвергенция и мультимедийность: точки пересечения и отличия. *Медиа@льманах*. 2014. №6(65). URL: [http://mediaalmanah.ru/upload/iblock/670/2014_6\(65\)_1.pdf](http://mediaalmanah.ru/upload/iblock/670/2014_6(65)_1.pdf).

10. Самуляк О. Медіаконвергенція та форми її реалізації. *Теле- та радіожурналістика : [зб. наук. праць]*. 2014. Вип. 13. С. 303-308.

11. Цимбаленко Є., Соколова К. Трансформація журналістських жанрів (на прикладі інтернет-медіа). *Інформаційне суспільство*. 2013. Вип. 17. С. 80-83.

12. Хоменок О. Интерактивность пользователей новых медиа:

возможности и угрозы. *Світові стандарти сучасної журналістики* : зб. наукових праць / відп. ред. Т. Г. Бондаренко, С. М. Квіт / МОН України, Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Інститут Медіа Права, Могилянська школа журналістики НАУКМА. Черкаси : Видав. Чабаненко Ю., 2010. С. 532-536.

13. Чабаненко М. Інтернет-ЗМІ як складова частина системи засобів масової інформації України : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 183 с.

14. Courarie G. Print is new 'new media'. *Columbia Journalism Review*. 2015. December 7. URL: https://www.cjr.org/business_of_news/back_in_print.php.

15. Knight J., Weedon A. Identity and social media. *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*. 2014, Vol. 20(3). P. 257–258.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.Вернадського.

2. <http://journlib.univ.kiev.ua> – Електронна бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

3. <http://www.day.kiev.ua> – Сайт газети «День»

4. <http://dt.ua> – Сайт газети «Дзеркало тижня»

5. <http://www.kyivpost.com> – Сайт англomовної газети «Kyiv Post»

6. <http://www.telekritika.ua> – Сайт «Телекритика»

7. <http://imi.org.ua> - Сайт Інституту Масової Інформації

8. <http://www.aup.com.ua> – Сайт Академії Української преси

9. <http://irrp.org.ua> – Сайт Інституту розвитку регіональної преси

10. <http://en.rsf.org> – Сайт Міжнародної організації «Репортери без кордонів» (Reporters without Borders).

Погоджено _____

навчальний відділ

«_____»